

Мотрунич Надія Василівна

Педагогічний стаж: 9 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», 2013.

Педагогічна ідея

«Простий підхід з прихованою складністю»

З чого це почалося...? Все просто... З методики реалізації педагогічної ідеї методами асоціації, інтеграції, теорії на практиці «будь-яким» шляхом.

Для того, щоб викликати зацікавленість своїх учнів і привернути їхню увагу до навчального матеріалу, я почала застосовувати асоціації у формі кольорових зображень як нестандартний підхід до вивчення нової теми. Інтеграція виникла через призму розуміння того, що учні щоденно багато уваги та часу приділяють опрацюванню матеріалу з таких дисциплін, як: математика, біологія, хімія, фізика тощо. Тому я почала наповнювати змістову частину практичних робіт з інформатики завданнями та прикладами з інших предметів, даючи учням змогу поєднувати вивчення різних шкільних предметів у процесі опанування навичками роботи з комп'ютерними програмами. Наприклад, використати модель серця людини для практичної роботи зі створення презентації Power Point, для вивчення моделювання скористатися знаннями школярів про анатомію людини. Для реалізації поставленої педагогічної мети мені довелося згадати свої знання з математики, фізики та хімії, добирати цікаві та практичні задачі з цих предметів, що спонукало мене до саморозвитку.

Теорія на практиці «будь-яким» шляхом. Недарма кажуть: «Хто не хоче – шукає виправдання, хто хоче – шукає можливості!» При вивченні деяких розділів інформатики, складних програмних продуктів у здобувачів освіти втрачається пізнавальний інтерес. Щоб спонукати учнів до роботи та засвоєння нового матеріалу, застосовую завдання, які показують неочікувані можливості нібито відомих їм програм. Після того, як вони зацікавилися, пояснюю їм особливості роботи із застосунком, поєднуючи теоретичні знання з виконанням нестандартного прикладу.

Новий напрямок у цьому аспекті відкрився для мене з початком використання роботів Maqueen Plus та Maqueen Mechanick. Учні отримали чудову мотивацію для вивчення розділу «Алгоритми», а я – для застосування свого методу. Адже бажання управляти механізованими пристроями створює потужний імпульс для поглиблення знань з робототехніки, алгоритмізації, програмування та фізики, що слугує плідним

підґрунтям для практичної реалізації непростих теоретичних знань, відкриває педагогу шлях творчого застосування своїх професійних знань.

У своїй діяльності збалансовано використовую три категорії навичок, такі як: *hard skills*, *soft skills* та *lifelong learning*. Вдале поєднання *hard skills* та *soft skills* дають хороші результати при навчанні учнів.

Які м'які навички я розвиваю у своїх учнів?

Критичне мислення. Вчу «фільтрувати» та аналізувати те, що вони чують, бачать, читають. Розвиваю в учнів навички визначати важливе, робити висновки, сумніватися та ставити запитання, розпізнавати маніпуляції. Наприклад, наголошую на тому, що будь-яка інформація повинна бути перевіреною, актуальною. При виборі програмного продукту для розробки проєкту орієнтуюсь на максимальну зручність та функціональність.

Креативність. Ми з учнями шукаємо нові актуальні ідеї у багатьох сферах. Інноваційні ідеї, нестандартні рішення, творчий підхід – усе це елементи креативності.

Управління командою. На своїх уроках створюю атмосферу довіри, співпраці, залученості, коли кожен розуміє зони відповідальності та працює на результат. І зараз, коли команди учнів часто працюють віддалено (дистанційне навчання), ця навичка потребує постійного удосконалення.

Взаємодія з людьми. Розвиваю навички роботи в групах. Комунікація, вміння слухати й чути, надавати зворотний зв'язок, домовлятися, розподіляти відповідальність – усе це про якісну взаємодію між учнями. Розповідаю учням про правила ведення дискусії, діалогу, розмови у колективі, етикет, ввічливість, точність та лаконічність формулювань думок та аргументованість суджень.

Детальніше про методи моєї педагогічної ідеї...

Метод асоціацій. Асоціативне мислення є одним з ефективних інструментів при роботі з інформацією. Саме тому я приділяю увагу його розвитку. Серед багатьох ідей, що лягли в основу вдосконалення освітнього процесу, чільне місце посідає ідея формування пізнавальних інтересів учнів через асоціативне мислення. Я знайшла для себе такі методи, прийоми, індивідуальні підходи, завдання, які зацікавили моїх учнів, активізували їхню діяльність на уроці, викликали бажання вчитися. Тому розвиваю розумову активність учнів, пропоную завдання, які відповідають їхнім індивідуальним нахилам, які пов'язані з повсякденним життям. Щоб цілеспрямовано розвивати у школярів асоціативне мислення, використовую під час уроків прості та цікаві вправи.

Шукаємо ряд асоціацій. Спочатку ми називаємо два слова, складаємо такий асоціативний ряд, який би починався з першого слова і закінчувався другим.

Створюємо ряд асоціацій. До вигаданого слова підібрати слово-асоціацію, до якого потім також слід назвати асоціацію. Наприклад, монітор – квадрат – світло – очі. У кожного учня такі асоціативні ланцюжки будуть унікальними.

Єдина ознака. Завдання полягає в тому, щоб знайти асоціації, об'єднані певною ознакою. Наприклад, форма відкритої книги у піктограмах офісних програм, певні кольори, що відповідають офісним додаткам.

Оригінальні асоціації. Створюємо незвичні асоціації (з подальшим роз'ясненням). Це дозволяє учням розвивати творчі здібності, гнучкість мислення. Наприклад, браузері – ілюстрація з черепашками ніндзя.

Цей метод застосовую для нестандартного розкриття нової теми уроку, вивчення та запам'ятовування нових термінів, закріплення або ж повторення набутих знань. Сучасним дітям подобаються нестандартні методи, для них це хороша мотивація. Діти починають більше говорити на уроках, висловлюють думки за темою, що є дуже важливою умовою їхнього інтелектуального розвитку. Яку саме асоціацію обрати, я вже вирішую залежно від віку, особливостей та інших можливостей учнів.

Метод інтеграцій. Інтегроване навчання – це навчання, яке ґрунтується на комплексному підході. Освіта розглядається через призму загальної картини, а не ділиться на окремі дисципліни. Предметні межі (роздільники) зникають, коли вчителі заохочують учнів робити зв'язок між дисциплінами й спиратися на знання і навички з кількох предметних областей. Учнім потрібні відкриті можливості для інтеграції знань і навичок з різних галузей науки і критичного оцінювання того, як ці частини взаємодіють.

Цей метод застосовую в процесі роботи над практичними завданнями. Інтегруючи практику учнів з іншими предметами, я стимулюю інтерес та поглиблене усвідомлення корисності певної практичної навички на уроці з тієї чи іншої теми інформатики. Наприклад, в Excel побудувати таблицю Менделєєва з власним дизайном або зобразити ізопроекти.

Практика «будь-яким» шляхом. Різні програмні продукти потребують різних практичних навичок. І ми часто стикаємося з тим, що через складність програми (при детальному розборі) зменшується зацікавленість та активність учня. І тут включається мій «простий підхід з прихованою складністю» та «теорія на практиці «будь-яким» шляхом». Наприклад, я показую учням, що, використовуючи Microsoft Word, можливо створити векторне зображення або ж простеньку модель кристалів з фізики. Або ж, не маючи технічного забезпечення у достатній кількості, ми використовуємо мобільні телефони в поєднанні з хмарними сервісами.

Для урізноманітнення уроків застосовую також цікаві програмні засоби, дидактичні матеріали, ігрові форми роботи і т. п.

Чи є ефективною моя педагогічна ідея? Так.

Зацікавлені новим учні сміливіше формулюють свої думки, стають допитливими та відкритими, готовими експериментувати. Творчо самовиражаються, створюють власні асоціації та порівняння певних об'єктів між собою. Таким чином проявляється їхній креативний потенціал, визначаються та пропрацьовуються їхні упередження.

Учні спілкуються в контексті нової теми. Вони обговорюють, дискутують та обмінюються власними спостереженнями та думками. Так вони краще осмислюють вивчене, структурують інформацію та покращують навички взаємодії.

Як наслідок, оптимізується процес навчання, зростає продуктивність роботи при виконанні різних практичних завдань та створенні різноманітних проєктів. Також позитивним наслідком «моєї» інтеграції є використання учнями та колегами умінь та навичок з інформатичної галузі на уроках з інших предметів.

Щодо дітей з особливими освітніми потребами...

Метод асоціацій ефективно впроваджую і при інклюзії. Співпрацюю з колегами та асистентами учителів, дізнаюся про уподобання та зацікавлення дитини з особливими потребами, специфіку медичних показників і на основі отриманої інформації використовую образи, характеристики та предмети з цього списку. Наприклад, дитина цікавиться птахами або звірятками. Отже, у візуальних матеріалах треба використовувати саме ці ілюстрації. Якщо серед уподобань – мультфільми чи комп'ютерна гра, то акцент роблю на героях та їхніх характеристиках тощо.

Працюю в школі, де є поділ класів за профілями (математичний, з нахилом до вивчення іноземних мов). Відповідно й мої учні – з різним рівнем навчальних досягнень. Простий підхід до вивчення теми з використанням асоціацій та інтеграцій розмиває кордони «незнання» та покращує комп'ютерну грамотність моїх учнів.

Покликання на відеореферат: <https://youtu.be/yIUh2bnkeQg>